

opusdei.org

Prvky rozlišování: Touha

Papež František se v další katechezi o rozlišování zaměřil na třetí prvek: touhu. Popsal tuto touhu jako kompas, který vede člověka a který mu může pomoci se v jeho životě orientovat.

12.10.2022

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

V těchto katechezích o rozlišování postupně probíráme jednotlivé prvky, které k němu vedou. Po

modlitbě, která byla prvním takovýmto prvkem, a sebepoznání jako dalším prvku bych dnes rád promluvil o jiné, takříkajíc nepostradatelné „přísadě“: chtěl bych hovořit o touze. Rozlišování je totiž formou hledání, které vždy povstává z čehosi, co nám chybí, avšak co jistým způsobem známe a co jsme vycítili.

Jakého druhu je toto poznání? Duchovní mistři je označují pojmem „touha“, která pramení ze stesku po plnosti, jíž se nikdy nedostává naprostého nasycení a která je známkou Boží přítomnosti v našem nitru. Touha není jakýsi chvilkový rozmar. Italské slovo desiderio pochází z krásného latinského výrazu de-sidus, doslova „chybějící hvězda“, což je zajímavé. Touha vystihuje absenci této hvězdy, opěrného bodu, který řídí naši životní pouť. Vyvolává představu trýznivého nedostatku a zároveň

vzepětí k dosažení nedostávajícího se
dobra. Touha je tudíž kompasem k
pochopení toho, kde jsem a kam se
ubírám, či spíše, zda stojím, anebo
kráčím. Člověk, který nikdy po ničem
netouží, ustrnul, možná onemocněl,
takměř zemřel. Touha je ukazatelem
našeho pohybu či nehybnosti – jak ji
však rozpoznáme?

Pomysleme na to, že upřímná touha
se v hloubi dokáže dotknout strun
našeho bytí, a proto nevyhasne, když
se objeví potíže či nenadálé události.
Podobá se pocitu žízně, jehož se
nevzdáme, přestože nenacházíme nic
k pití – naopak, hledání nápoje stále
více zaměstnává naše myšlenky a
konání až do té míry, že jsme téměř
nepozorovaně ochotni k jakékoli
oběti, jen abychom utišili žízeň.
Překážky a neúspěchy touhu
nezhášejí, nýbrž ji naopak ještě více
umocňují.

Touha na rozdíl od chvilkového zaujetí či emoce trvá v čase, a to též dlouhodobě, a tíhne ke konkrétnímu uskutečnění. Jestliže například nějaký mladý člověk touží po lékařském povolání, bude si muset zvolit takovou studijní a pracovní náplň, která mu zabere několik let života. V jejím důsledku si stanoví určité meze a naučí se odmítat především jiná studijní zaměření, ale též případná povyražení a rozptýlení, a to zejména v době nejintenzivnějšího studia. Touha po nasměrování jeho života a dosažení vytyčeného cíle, v tomto případě lékařského povolání, mu nicméně napomůže, aby tyto nesnáze překonal. Touha posiluje, dodává kuráž a podněcuje vpřed, neboť člověk chce dospět k tomu, po čem touží.

Určitá hodnota totiž získává na kráse a je snáze uskutečnitelná, pokud přitahuje. Jak kdosi prohlásil, „spíše

než být dobrý je důležitá touha, aby se tak stalo“. Dobrota je přitažlivá, všichni bychom chtěli být dobří, ale toužíme po tom?

Je zajímavou skutečností, že se Ježíš předtím, než vykoná nějaký zázrak, dotazuje na tužby onoho člověka.

„Chceš být zdrav?“ Občas se taková otázka jeví nemístně – vždyť je vidět, že je onen člověk

nemocný...Kupříkladu když Ježíš potkává ochrnulého u rybníka Bethzatha, který tam ležel již mnoho let a nikdy se pro něj nenaskytla vhodná chvíle, aby vstoupil do vody, klade mu otázku: „Chceš být zdrav?“ (Jan 5,6). Ale proč se tak ptá? Odpověď onoho ochrnulého totiž vyjevuje řadu podivných výmluv proti možnému uzdravení, které se netýkají pouze jeho. Ježíš jej svým dotazem vybízel k tomu, aby si zjednal v srdci jasno a mohl tak přijmout případný kvalitativní skok, tedy aby už o sobě a svém životě

nesmýšlel jako o ochrnutém, jehož druzí přenášejí na nosítkách. Ovšem nezdá se, že by to onoho muže na lehátku příliš přesvědčilo. V dialogu s Pánem se učíme chápat, co skutečně chceme od svého života. Tento ochrnutý je typickým příkladem člověka, který se něčeho dožaduje, ale nic pro to nedělá. Z touhy po činu se stává jakási iluze a nikdy se nevykoná rozhodný krok. Tito lidé něco chtějí a zároveň nechtějí, což je ošklivé. Tento nemocný již osmatřicet let leží u rybníka a neustále si stěžuje a hořekuje: „Víš, Pane, když se vody rozvíří – což je chvíle zázraku – přijde vždy někdo silnější než já, vstoupí do vody a já přijdu pozdě“. Pozor na takové lamentace, které působí jako jed na duši i na život, protože brání touze v jejím rozvoji. Mějte se na pozoru před bědováním v rodině, kde si manželé stěžují na sebe navzájem anebo děti na tatínka, či kněží na biskupa, anebo biskupové na něco

jiného...Stížnosti jsou téměř hříšné, protože nenechají touhu růst.

Právě touha totiž leckdy odlišuje vydařené, důsledné a trvalé počínání od tisícerych choutek a mnoha dobrých předsevzetí, jimiž, jak se říká, „je vydlážděno peklo“. Ono „chtěl bych, chtěl bych“...ale pak nic neuděláš. Epocha, ve které žijeme, zdánlivě upřednostňuje navýsost svobodné rozhodování, avšak současně přispívá k zakrňování touhy, jež se většinou umenšuje na okamžitou žádostivost. Na toto zakrňování touhy si musíme dávat pozor. Dopadají na nás tisíce návrhů, projektů a možností, které nás mohou uvrhnout do roztržitosti a nepovolují klidné vyhodnocení toho, co skutečně chceme. Tolikrát se setkáváme s lidmi, například mladými, kteří něco ustavičně hledají s mobilem v ruce... „Zastavíš se někdy, abys přemýšlel?“ „Ne.“
Orientují se na okolní svět, na druhé,

ale takto touha nemůže růst, protože člověk žije a sytí se daným okamžikem, aniž by touha rostla.

Mnozí lidé strádají, neboť nevědí, co si přát od svého vlastního života. Pravděpodobně nikdy nevešli do styku se svou nejhlubší touhou, nikdy ji nepoznali. „Co chceš od života?“ „Nevím“. Odtud plyne riziko, že své bytí strávíme střídáním různorodých pokusů a triků, aniž bychom kamkoli dospěli, a maříme tak vzácné příležitosti. Ačkoli si teoreticky přejeme změnu, nikdy k ní nedojde, byť by se naskytly vhodné okolnosti, protože zde schází silná touha k jejímu uskutečnění.

Co bychom dnes odpověděli, kdyby se dnes na nás obrátil Pán s otázkou, kterou položil slepci z Jericha: „Co chceš, abych pro tebe udělal?“ (*Mk 10,51*). Snad bychom Jej mohli konečně požádat, aby nám pomohl rozpoznat naši nejhlubší touhu po

Něm, kterou do našeho srdce vložil Bůh. „Pane, dej, ať poznám svá přání, ať jsem ženou či mužem s vroucí touhou“. Snad nám Pán dá sílu k jejímu uskutečnění. Je to nesmírná milost, která tvoří základ všech dalších milostí: jako v evangeliu povolit Pánu, aby pro nás učinil zázraky. „Dej nám, Pane, touhu, a dopřej její růst“. Také Pán totiž vůči nám chová jednu obrovskou touhu: chce nám umožnit účast na své životní plnosti.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky
z <https://opusdei.org/cs-cz/article/prvky-rozlisovani-touha/> (02.04.2026)